

Den gamle Bibel

af

Jan Erhardt Jensen

Den gamle bibel lå oppe på loftet sammen med så mange andre ting, der af en eller anden grund var blevet gemt væk. Der havde den efterhånden ligget i en hel del år, for tidsånden dér på stedet havde ændret sig så meget, at der ikke længere var nogen, der havde lyst til at læse i den.

Og alt imedens årene gik, og støvet samlede sig på den, lå den ganske upågtet og tænkte tilbage på dengang for meget længe siden, da den var blevet til. Af det allerfineste papir var den kommet til verden. Rent, hvidt, uskyldigt papir med alle de muligheder i sig, som papir kan bruges til. Og den erindrede, hvordan hvert eneste ark af dens papir var blevet omhyggeligt udvalgt, og hvordan de mange ark bagefter var kommet under stærkt pres fra alle sider, så de blev fyldt med krøllede bogstaver – både for og bag. Og så blev den syet og bundet ind i udsøgt sort skind og fik guldtryk på ryggen. Joh, alt var skam gjort for, at alting både ude og inde skulle være helt fejlfrit.

Og dog vidste den udmærket, at alt slet ikke var, som det burde være. For efterhånden var der meget ved de krøllede bogstaver, som biblen selv var stærkt utilfreds med, og som den meget tydeligt kunne mærke slet ikke var rigtigt. Men hvordan var det overhovedet kommet så

vidt – og hvornår var den første tvivl begyndt at vågne i den?

Og så tænkte den tilbage på sin pure ungdom, da bogtrykkeren selv bragte den ud til en meget fin boghandel, mens den stadig duftede af tryksværte. Dér lå den fremme og var udstillet imellem mange dyre bøger. Og da den var ganske ny, blev den studeret meget nøje af fagfolk, og der blev slået op i den lige indtil en dag, da en ung teologistuderende kom ind i forretningen og købte den uden at betænke sig.

Hjemme hos den studerende blev den læst så grundigt, at han til sidst kunne store dele af dens indhold helt udenad. Jo mere han læste, jo mere begejstret blev han, og han gjorde sig mange notater. Joh, for han skulle rigtignok gøre sit til at udbrede den sande tro, som han selv var så fuldstændig betaget af. Og hans ildglød og hans store viden om biblens indhold var noget, der kom ham til gode ved eksamen, hvor han fik sin karakter med højeste udmærkelse. Og han fik vidnesbyrd, som var med til, at han kort tid efter fik det præsteembede, som han allerhelst ville have, og hvor biblen fulgte ham som hans kæreste eje. Og hver søndag var noget, som den unge præst glædede sig til, for det var så afgjort ugens højdepunkt, når han med alvor besteg prædikestolen for at udlægge den tekst, som stod i hans kære bibel.

Og biblen kunne huske, hvordan den blev åbnet med stor andagt længe efter at klokkerne havde lydt, mens præsten så alvorligt ud over menigheden, før han begyndte at læse og udlægge dagens tekst. Og alt imens han gjorde det, sad menigheden med bøjede hoveder og

krøb sammen, for de turde slet ikke se op på den unge præst, når han fortalte om fortabelsen og alt det forfærdelige, som ventede dem, der ikke havde den rette tro.

Og så tænkte biblen igen tilbage på den skelsættende søndag, som helt havde ændret præstens liv, og hvor også biblen var begyndt at tvivle på noget af det, som stod i den – og fra da af havde den ikke længere ro i sig. Og den erindrede, hvordan præsten åbnede den, ganske som han plejede, og at han fortalte menigheden om alle de ikke-troende, der skulle straffes med fortabelse, og hvordan de skulle lide i al evighed.

Og bagefter lukkede præsten biblen, og biblen kunne mærke, at han var godt tilfreds med sin søndagsprædiken; og som sædvanligt efter gudstjenesten gik han som den første ud af kirken og stod i døren og rakte hånden frem til hver enkel for at sige pænt farvel.

Men, så skete der det, at en mand, der var ny i sognet, trådte frem som den sidste i rækken og bad – om han ikke nok måtte tale med præsten? "For der var noget," sagde han, "som han havde tænkt meget på under gudstjenesten."

Og han forklarede ganske stille og sørgmodigt, at han havde mistet sin hustru for nyligt. "Hun gik aldrig i kirke," sagde han, "for hun troede slet ikke på det, som står i biblen. Et langt liv har vi levet sammen, og hver dag har hun fyldt mig med en glæde, som jeg er dybt taknemmelig for. Jeg har tænkt meget på det, som præsten har fortalt i dag ud fra biblens ord, men hvis det er rigtigt, så vil jeg slet ikke i Paradiset. For hvis hun skal lide i al evighed, fordi hun ikke havde den rette tro, så vil jeg i stedet for dér hen, hvor hun er, for at jeg kan være

sammen med hende, og for at jeg kan hjælpe og trøste hende i hendes nød, og for at jeg kan være hos hende og glæde hende, så godt jeg formår."

Og biblen kunne huske, hvordan præsten blev ganske stum, fordi han ikke vidste, hvad han skulle svare. Og efter den dag var slet intet som før; og biblen kunne tydeligt mærke, hvor ked af det præsten var, og at han hele tiden tænkte på alle de mennesker, som han havde gjort ulykkelige og bange med sine ord.

Og den erindrede alle de mange nætter, hvor han ikke kunne sove, og hvordan han gang på gang stod op og ledte i biblen for at finde en anden forståelse; og den huskede, hvordan han efterhånden indså flere og flere selvmodsigelser i det, han læste, og som han før helt havde overset trods sine indgående studier. Og når han sad bøjet over biblen, spurgte han ustandselig sig selv, hvad den tro egentlig var værd, som han havde søgt at udbrede - sammenlignet med den uselviske kærlighed, som denne mand følte overfor sin afdøde hustru.

Og biblen var vidne til, hvordan præsten ihærdigt forsøgte at finde en anden vej, for at gøre det godt igen. Og det var slående, at han nu helt bevidst fravalgte alle de steder i biblen, som forkyndte om straf og fortabelse, og at han aldrig siden fordømte, men i stedet for forsøgte at forstå den ægte, den virkelige kærlighed. Den kærlighed, som han først havde mødt, da den ukendte mand havde fortalt om sin hustru. Og gradvis gik det op for ham, at den kærlighed, som Gud udviser overfor alle sine børn, umuligt kan være mindre end den, som denne mand følte overfor sin hustru. En kærlighed, som han ikke havde fundet ved at læse og studere skriftens ord, og

som var langt større end den religiøse tro, som biblen påbød.

Men, dette var slet ikke det eneste. For biblen havde mange gange siden været vidne til, hvordan mennesker var bange for døden, når den nærmede sig, og som de frygtede på grund af det, som biblen havde fortalt dem om fortabelsen og Guds strenge straf. Og den havde set, hvordan mange på grund af dette skræmmebillede ikke turde lægge sig til at dø med fred i sindet men skrækslagen kæmpede imod, fordi de følte sig usikre på, hvad der ville ske med dem efter døden?

Og biblen vidste, at selvom der var mange skriftsteder, der talte om Guds Kærlighed, var der også mange skriftsteder, der i stedet for såede tvivl om Guds ubetingede Kærlighed, og om det pågældende menneske hørte til de udvalgte, der som fårene skulle udskilles fra bukkene på dommens dag? En nagende tvivl og en angst, der fik sin næring i de skriftsteder, som fortalte, at man skulle frygte Gud, så man slet ikke vidste, hvor man havde sin Gud?

Jeg har desværre mine dårlige sider, tænkte biblen bedrøvet, og dem kan jeg ikke se bort fra, for de piner mig så ganske forfærdeligt. Og når den led under disse sjælekvaler, tyede den gerne til de gode sider, der berettede om Guds Kærlighed og om Hans fuldkommenhed, og som var den eneste lindring for den, hver gang den kom til at tænke på de dårlige sider, der skamløst påstod, at Gud stod bag negative handlemåder vendt imod Hans ufuldkomne børn. Men ligegyldig hvor ofte den gav sig til at læse de gode sider, kunne den ikke slippe tanken om, at den jo også indeholdt de dårlige sider, for sandheden

var jo den, at de var der. Og så blev den på ny stærkt utilpas – især når den nåede frem til Johannes åbenbaring med de ondskabsfulde fordømmelser, som var rettet imod visse af Guds børn. Hæslige, ukærlige fordømmelser, som den ikke brød sig om, og som den så inderligt ønskede, at dens sider aldrig var blevet tilsmudset med.

Og biblen kunne efterhånden meget tydeligt se, at de mange falske forestillinger om Gud ikke kunne stamme fra de af Lysets ånder, der havde forsøgt at vejlede menneskene, men at de i stedet for var blevet til på anden måde, der fandt støtte i menneskers egne forestillinger om en Gud, hvis fuldkommenhed de slet ikke var i stand til at forestille sig.

Oh, var jeg dog bare blevet fri for alt det, der nager mig, tænkte biblen, der kunne mærke, hvordan bogormene gnavede i dens indre, både i de gode og i de dårlige sider, for i modsætning til biblen var de bestemt ikke kritiske med hensyn til sidernes indhold.

Og så tænkte den på, at netop sådan havde det jo været for mange af dem, der i tidens løb havde læst i den. Godt nok havde der været nogle, der ligesom den selv havde fundet trøst i de gode sider, men desværre var der mange, ja rigtig mange, der havde set en mulighed i at udnytte dens dårlige sider til at skabe frygt for Gud, så de med frygten kunne styre menneskene og opnå det, der var deres egne og ikke Guds mål.

Og biblen, der i sin tid var kommet af det rene uskyldige papir, kunne efterhånden let skelne imellem de linier, der var af Lyset, og dem der var af Mørket, men den var ufrivilligt bundet af menneskenes tryksvæerte, som den ikke

selv kunne ændre på, og som den havde måtte lægge papir til. Og med årene var den blevet mere og mere trist ved tanken om de trykte ord, der gennem tiden havde skabt frygt og usikkerhed hos mange overfor den Gud, der i sin uendelige Kærlighed kun vil alle sine børn det bedste.

Og i de stunder, hvor den var allermost trist, tænkte den på, hvordan dens liv mon ville have formet sig, hvis dens papir i stedet for var blevet påtrykt en hel anden tekst. En tekst, der kun havde til hensigt, at fortælle om Guds fuldkommenhed og om Hans ubetingede Kærlighed til alle sine børn. Om Guds uendelige tålmodighed, og om Hans storslåede plan for alle, hvor ikke en eneste er fortabt, men hvor alle engang vil nå frem til Hans Rige, når de selv har vundet og udstået den nødvendige kamp imod Mørket og færdigudviklet deres personlighed. Og den tænkte på, hvilken forskel det ville have gjort for mange, hvis den i stedet for var blevet trykt med ord, som gjorde det helt forståeligt, at ingen, ja absolut ingen har grund til at frygte Gud, men tværtimod bør se Gud som den kærlige Fader og Moder, som de alle har grund til at have en absolut tillid til – at Gud i sin uendelige visdom altid ved, hvad der tjener Hans børn bedst, så de gennem deres egen kamp kan nå det store mål, som Han har sat for dem.

Og jo mere biblen tænkte på Guds fuldkommenhed, jo mere fortvivlet blev den over, at den indeholdt de mange selvmodsigelser. Selvmodsigelser, som den med årene kunne se så tydeligt for sig på mange af dens sider, og som den efterhånden kendte det nøjagtige tal på.

Og den undrede sig over, at mange mennesker slet ikke havde set disse selvmodsigelser; og at mange af dem, der havde set dem, ikke havde villet taget stilling til dem, men tværtimod havde skudt dem fra sig, eller det, der var endnu værre - at de ofte havde forsøgt at bortforklare de usande påstande, der slet ikke kunne forliges med Guds fuldkommenhed.

Og dog tændtes et ganske lille håb i den, for når den tænkte tilbage på dengang for meget længe siden, da den var blevet til- og frem til nu, kunne den godt se, at noget alligevel havde ændret sig. At flere trods alt var blevet friere i deres tankegang, og at det måske netop var derfor, at den nu lå oppe på loftet, uden at nogen ville læse i den. Og med de mange års erfaringer bag sig, følte den, at dens tid var ved at rinde ud, og at alle de mange sider, som den indeholdt, kunne erstattes af blot én eneste side, der fortalte: At større end al religion er den uselviske Kærlighed til næsten. Den Kærlighed, der ikke vil sit eget, men blot glæde og gavne andre.

*